

SDS' Principprogram

Vedtaget på SDS årsmøde d. 30-1. november 2015

Forord

Socialrådgiveruddannelsen skal ses i sammenhæng med den verden, vi er en del af og de mennesker, der lever i den. På samme måde, som vi i SDS ser mennesket som et unikt individ i en samfundsmæssig kontekst. I SDS ser vi alle mennesker som lige uanset etnicitet, køn, seksualitet, religion, handicap, kulturel og social baggrund. Vi mener, at alle mennesker skal have lige gode muligheder for at få et godt liv og for at få indflydelse på deres egen hverdag. Vi lever i et samfund med stigende ulighed og fattigdom samt store forskelle mellem sociale klasser. Alle skal have lige muligheder for at deltage i vores demokrati. En af de helt klare veje til indflydelse er uddannelse. Der skal være størst mulig gennemsigtighed omkring, hvordan beslutningerne i vores samfund træffes. Der skal være demokrati på alle niveauer i vores samfund, ikke kun inde i folketinget, men også ude på uddannelserne og nede på kommunen. Det skal ikke kun være et repræsentativt demokrati, men et aktivt deltagerdemokrati, der er inkluderende og involverende, samt bygger på medbestemmelse. Bureaucrati står i modsætning til demokrati, og sammen med new public management, virksomhedsgørelse, udlicitering og privatisering spænder det ben for, at socialrådgivere kan udfolde deres faglighed og indskrænker vores handlemæssige råderum. Det enkelte menneskes frihed er grundlaget for vores alles frihed til i fællesskab at ændre på uretfærdighed og udjævne ulighed i vores samfund. Derfor skal alle have mulighed og ret til at tage en uddannelse samt ret til selv at handle på uretfærdighed og tage ansvar for at forandre vores samfund. Velfærdsstaten skal skabe lighed ved at omfordele ressourcerne i vores samfund, så alle kan leve et anstændigt liv gennem lige muligheder for uddannelse, sundhed og socialhjælp. Socialrådgiverprofessionen skal skabe lighed ved at hjælpe de svageste med at få deres stemme hørt og med at ændre deres livssituation.

Indhold

Sammenhæng	7
Solidaritet	7
Samarbejde	7
Fællesskab	8
Socialrådgiveruddannelsen	8
Mødepligt	11
Uddannelsespolitik	11
Kvalitet i uddannelser	12
Indragelse af studerende.....	12
Studiemiljø på uddannelsen	12
Finansiering af uddannelsen.....	13
Vilkår for studerende.....	14
Fællesskab skaber styrke	14
Sammenslutningen af Danske socialrådgiverstuderende.....	15

Sammenhæng

SDS kæmper for en sammenhæng mellem uddannelse og profession og for et samfund med sammenhængskraft. Som velfærdsuddannelse skal der være en sammenhæng mellem det, vi lærer på uddannelsen, og det vi skal lave ude i praksis. SDS skal uafhængigt af den politiske situation arbejde for et sammenhængende velfærdssamfund, hvor alle borgere har lige adgang til den fælles velfærd, og ingen behøver købe sig til velfærd i det private.

SDS – Vores faglighed er fælles velfærd.

Solidaritet

Solidaritet er en grundsten i socialt arbejde. Vi vil fremme solidariteten mellem studerende og på tværs af Elev- og studenterbevægelsen. Vi arbejder for at øge solidariteten mellem vores fagfæller under uddannelse og på arbejdsmarkedet samt på tværs af fagskel i fagbevægelsen. Derfor er det et kollektivt ansvar at hjælpe socialt udsatte med udgangspunkt i den enkeltes vilkår og behov. Et samfund skal måles på, hvordan det behandler sine svageste.

SDS – Solidaritet er en grundsten.

Samarbejde

Samarbejde er en forudsætning for et velfungerende demokrati i SDS og i resten af samfundet. I fællesskab udvikler vi de bedste løsninger på problemer. SDS arbejder tæt sammen med Dansk Socialrådgiverforening, Elev- og studenterbevægelsen samt andre fagligt eller politisk relevante samarbejdspartnere. Vi har interesse i at danne alliancer med bevægelser, som har samme interesser og værdier som os. Sammen arbejder vi for at forandre samfundet, forbedre studerendes vilkår og styrke faglige rettigheder.

SDS – Sammen står vi stærkest.

Fællesskab

Et stærkt fællesskab er medvirkende til at skabe solidaritet, samarbejde og sammenhæng i SDS, på uddannelserne, på arbejdspladserne, i faget og i samfundet. Vi vil sammen med Dansk Socialrådgiverforening være et fagligt og politisk fællesskab med udgangspunkt i både professionen og uddannelsen. Vi vil udvikle og opfylde de studerendes krav om politisk indflydelse. Vi er et fællesskab organiseret omkring vores fælles faglige interesser, der kæmper for den enkeltes rettigheder.

SDS – En stærkt organiseret profession.

Socialrådgiveruddannelsen

”Alle ved, at socialrådgivere er uundværlige, når sociale problemer skal opdages, løses, forebygges– og debatteres”. Sådan lyder visionen i Dansk Socialrådgiverforenings professionsstrategi. Socialrådgiveruddannelsen udgør professionens kerne, og skal sikre, at de færdiguddannede socialrådgivere har den viden, de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for, at visionen kan indfries.

Socialrådgiveruddannelsen skal være en generalistuddannelse med bredde og dybde.

Den skal sikre de studerende en lang række faglige kompetencer, der danner grundlag for det socialfaglige og etiske fundament, som historisk set har været uddannelsens grundfokus. Uddannelsessektoren er i konstant udvikling, og velfærdssamfundet er præget af hyppige reformer og omstruktureringer. Det skaber nye muligheder i forhold til udvikling af socialrådgivernes beskæftigelsesfelt. Det lægger pres på både socialrådgiveruddannelsen og socialrådgiverfaget om øget specialisering. Socialrådgiveruddannelsen skal klæde de studerende på til at udføre socialt arbejde på højt niveau. Det skal ligeledes være muligt for de studerende at bruge uddannelsen som et afsæt for videreuddannelse på diplom-, master- og kandidatniveau. Progressionen i specialiserede sagsbehandlingsfærdigheder og konkret studieteknisk formåen må aldrig overskygge progressionen i generelle socialfaglige kompetencer.

Socialrådgiveruddannelsen skal være en professionsuddannelse baseret på udvikling.

Den skal have et højt teoretisk niveau, som giver basis for faglig refleksion. Den teoretiske ballast, som socialrådgiverstuderende tilegner sig i løbet af uddannelsen, er en forudsætning for, at de som færdiguddannet kan udføre socialt arbejde af høj faglig kvalitet. Undervisningen indenfor kerneområderne skal relatere den specifikke viden og de specifikke færdigheder til socialt arbejde. Undervisningen skal bygge på et tæt samspil mellem praksis-, professions- og forskningsviden og

tilrettelægges på et videnskabsteoretisk grundlag. Kun igennem en kontinuerlig og tydelig kobling imellem teori og praksisstyrkes fokus på professionens kernefaglighed. Studerende bør inddrages direkte i udviklingsarbejdet med uddannelsen og professionen. Den faglige og personlige udviklingsproces for de studerende skal styrkes. Studerende skal have mulighed for at fordybe sig i sit studie. Til dette kræves, at der tilbydes en praksisnær, professionsbaseret og kontinuerlig vejledning gennem hele uddannelsen, i forbindelse med prøver, opgaver og praktik. Vejledningen skal være med til at understøtte udviklingen af relationelle, kommunikative, analytiske, refleksive og handlingskompetencer. Samt studietekniske kompetencer. Udover vejledning i forbindelse med indholdet i studiet, er det også vigtigt at de studerende tilbydes vejledning i forhold til deres tilknytning til studiet. Vejledning kan være med til at afklare tvivl om uddannelsen og faget og fastholde studerende i uddannelsen. Det er væsentligt at vejledningen er fyldestgørende, personlig og bygger på en god relation.

Praksis skal være omdrejningspunktet for socialrådgiveruddannelsen.

Uddannelsespraktikken og praksiskoblingen skal styrkes. Alle studerende skal sikres relevante praktikforløb af høj kvalitet. Alle studerende skal være garanteret praktik med socialfagligt indhold og vejledning, der sikrer den studerendes faglige og professionelle udvikling. Praktikforløbene på socialrådgiveruddannelsen skal være studiepraktikker med rum og tid til teoretisk refleksion over praksis. De studerende skal ikke indgå i normeringen og må under ingen omstændigheder fungere eller betragtes som billig eller gratis arbejdskraft. De studerende skal i uddannelsespraktikken have vejledning af en socialfaglig praktikvejleder. Alle vejledere i praktikken bør være uddannede som praktikvejledere. Der skal være flere praktikker. Minimum en lang og en kort uddannelsespraktik indenfor forvaltningsarbejde og/eller relationsarbejde. Uddannelserne skal samarbejde tæt med praksis om tilrettelæggelse af feltbesøg, gæsteundervisning og andre mulige former for praksiskobling. Det er altafgørende for kvaliteten af uddannelsen, at der løbende kobles praksis til teori i undervisningen. God praksiskobling er det mest lærerige for studerende.

Læring skal være **udgangspunktet** for socialrådgiveruddannelsen.

Undervisning, opgaver, gruppearbejde og prøver på socialrådgiveruddannelsen skal være af høj kvalitet og understøtte studerendes læringsproces. God undervisning bærer præg af pædagogiske, didaktiske overvejelser, gode formidlingsevner, relatere teori til praksis, samt relatere undervisningen til det socialfaglige område. Undervisere på tværs af landet skal have mulighed for at udveksle erfaringer med forskellige undervisningsformer og udvikle nytænkende tilgange til vidensområderne. Desuden skal ledelsen prioritere den administrative tilrettelæggelse af undervisningen, således at både studerende og undervisere har mulighed for at være grundigt forberedte. En profession er ikke noget, man kan lære sig selv, og socialrådgiveruddannelsen skal ikke være et selvstudie. Socialrådgiverstuderende bør på en gennemsnitlig uge have mindst 20

konfrontationstimer. Med konfrontationstimer mener vi: undervisning, vejledning, feedback og andre direkte interaktioner med underviserne.

Undervisning har et langt højere læringspotentiale end prøver og eksaminer og bør derfor prioriteres højere. Prøver kan være med til at give studerende mulighed for at blive opmærksom på deres styrker og svagheder, både i forhold til ens faglig viden og ens studiemæssige kunnen. Det er vigtigt at prøver altid afholdes ud fra et klart læringsaspekt og ikke kun ud fra et kontrolaspekt. Eksamen skal altid ses om en integreret del af læringsforløbet og understøtte læringsmålene. Socialfagligheden er vores kernefaglighed og det er derfor også denne vi skal afprøves i. Underviserne skal have indsigt i vores kernefaglighed og skal kunne koble det til deres eget fagområde. For at sikre progressionen i vores uddannelse, ønsker vi at eksaminerne bliver brugt til at afprøve de studerende i vores kernekompetencer, herunder samtaleteknik, skriftligt kommunikation, systematisk sagsarbejde, retsanvendelse etc. Feedback skal gives løbende og ved alle eksaminer, prøver og opgaver. Feedbacken skal både gives i forhold til de studerendes faglige viden og studiemæssige kunnen.

Tværfagligheden skal have plads, men med respekt for kernefagligheden.

Socialrådgiverstuderende skal have undervisning i samarbejde med forskellige professioner. Fokus på forebyggende arbejde og rehabilitering er positivt og nødvendigt. Forebyggende tværfagligt arbejde har ofte en socialrådgiver i en koordinerende rolle, og det tværfaglige element på socialrådgiveruddannelsen skal derfor styrkes. En sådan styrkelse skal ske med respekt for uddannelsens kernefaglighed. Det må aldrig ske ved en sammenlægning af flere velfærdsuddannelser, hvor undervisningen ikke relaterer den specifikke viden til socialt arbejde. Det skal ske gennem tværfaglige uddannelsesforløb, feltstudier, udviklingsarbejde og projekter. Uddannelsesstederne har derfor et ansvar for at sikre kvaliteten i undervisningen om det tværfaglige samarbejde, som de socialrådgiverstuderende modtager.

Kommunikation og relationer skal være helt centralt på socialrådgiveruddannelsen.

Kommunikation og relationer er helt centralt for vores kommende profession. Socialrådgiverstuderende skal have undervisning i at kommunikere med og danne relationer til mennesker i forskellige målgrupper, så som udsatte børn, familier, unge og voksne. Således, at dimittendernes evner for kommunikation og relationsarbejde bedres til gavn for dem selv, borgerne og praksis.

Organisatoriske og politiske rammer skal være i fokus på socialrådgiveruddannelsen.

Politik og organisation danner rammerne for vores kommende arbejde. Socialrådgiverstuderende skal have undervisning i at forstå og kritisk reflektere over organisatoriske og politiske styringsmetoder, som mål- og rammestyringspraksis, dokumentationspraksis og

evalueringsmetoder, både i det private og i det offentlige. Således, at dimittender har grundlag for at navigere, reflektere og stille sig kritisk overfor måden organisationer, frivillige såvel som lønnede, fungerer og politik udmøntes.

Økonomiske og juridiske rammer skal være i fokus på socialrådgiveruddannelsen.

Jura og økonomi sætter rammerne for vores kommende arbejde. Socialrådgiverstuderende skal undervises i grundlæggende økonomi- og budgetforståelse, samt indgående kendskab til jura og anvendelse af lovgivning. Dette for at højne økonomiforståelsen og retssikkerheden.

Mødepligt

At studerende deltager aktivt i undervisningen er afgørende for at skabe kvalitet i uddannelsen og dermed dygtige, kommende socialrådgivere. Dog bør aktiv deltagelse understøttes ved at tilbyde relevant undervisning af en høj kvalitet, frem for at kræve fremmøde.

Tvungen mødepligt umyndiggøre og er med til at "gøre studerende til elever", hvilke kan virke demotiverende. De studerende kan og bør selvstændigt tage ansvar for egen læring. Derfor bør mødepligt aldrig bruges som et middel til at sikre deltagelse.

For at tilskynde til at de studerende deltager aktivt på uddannelsen, er det derimod vigtigt, at studerende inddrages lokalt, og at det diskuteres, hvordan man i fællesskab skaber en god og uundværlig undervisning.

Uddannelsespolitik

Uddannelse udgør kernen i et velfungerende velfærdssamfund. Det er afgørende, at en stor del af befolkningen har en uddannelse. Vi mener, at uddannelse kan være med til at skabe mere lighed i vores samfund, hvis vi gør det muligt for alle at tage en uddannelse. Selvom uddannelse på papiret er gratis i Danmark, er vores uddannelsessystem i dag ikke for alle. Vi ser en klar skævvridning af, hvem der tager en uddannelse, og hvilke uddannelser de tager.

Vi mener, at alle uddannelser er vigtige og relevante. Studerende skal have mulighed for at få leveret den samme kvalitet uanset uddannelsesgrad. Uddannelser er forskellige, og derfor kan kvaliteten ad dem måles forskelligt. Men dannelsen til det aktive demokrati og gode rammer for uddannelse er en fælles sag for alle elever og studerende. Vi ønsker derfor et uddannelsessystem med fri og lige adgang for alle uanset baggrund.

Kvalitet i uddannelser

Uddannelser skal give os færdigheder og kompetencer til et helt arbejdsliv, ikke kun det første job. Uddannelser skal klæde os på til at indgå i et udviklende samfund, hvor alle borgere har indflydelse. De skal både uddanne borgerne og udvikle demokratiet. Kvalitet i uddannelser kan ikke bare måles på det første job eller på karakterer fra folkeskolen eller gymnasiet. Kvalitet skal måles på indholdet af og rammerne for uddannelserne. Der er brug for forskellige former for uddannelse, for ikke alle lærer ens. Det er de færreste, der lærer mest af selvstudie og få forelæsninger. Hvis uddannelse skal være for alle, er vi nødt til at ændre måden vi tænker uddannelse på.

Inddragelse af studerende

De studerende er eksperter på deres uddannelse. Det er vigtigt, at de studerende bliver inddraget i alle processer og på alle niveauer. Der skal være studerende i alle råd og udvalg på uddannelserne. De studerende skal være med til at træffe alle beslutninger, der vedrører deres uddannelse. De studerende ligger inde med en enorm viden om uddannelsen, som skal benyttes. Alle uddannelsesforløb skal evalueres med henblik på forbedring. Det er vigtigt at oplyse de studerende om de indsatser, der igangsættes på baggrund af deres evalueringer. De studerende skal føle, at der bliver lyttet til dem, og at de tages seriøst. Det giver de studerende ejerskab over uddannelsen, og er med til at øge engagementet.

Studiemiljø på uddannelsen

Studiemiljøet har stor betydning for studerendes udbytte af uddannelsen. Der skal være en tilstrækkelig mængde undervisningslokaler af en tilpas størrelse. Elektronik og møblement skal understøtte læringsprocessen. Læringsmiljøerne skal være inspirerende og skabe rum for varierende og nytænkende undervisningsformer, hvor de studerende kan øve og træne. Der skal være gode rammer for projektarbejde og fordybelse i form af grupperum og studiepladser til alle studerende. Der skal skabes rum til aktiviteter, som er organiseret og styret af studerende selv. Det er ikke kun de fysiske rammer, der skal være i orden. Studerende skal også trives på uddannelsen psykisk og socialt.

Det er uddannelsesstedernes ansvar at tilrettelægge studiemiljøer således, at studerende har mulighed for at gennemføre deres uddannelser, så den studerende ikke risikere at blive udsat for

stress eller andre psykiske lidelser. Krav til de studerende skal være tydelige og opnåelige, og sikre, at den studerende løbende får tilbagemeldinger og vejledning på sit arbejde.

Undervisningens tilrettelæggelse skal give mulighed for samarbejde og fællesskab og skabe gode rammer for studiegruppearbejde ud fra hensigtsmæssige gruppedannelsesprocesser. Derfor skal undervisningen foregå på mindre hold af maksimalt 40 studerende, hvor der er tid til spørgsmål, refleksion og sparring med underviser. Da det er her de studerende har mulighed for at stille sig nysgerrige på komplekse målgrupper, etiske dilemmaer og de retlige reguleringer. Gælder dog ikke oplæg fra praktiserere og introduktionsmøder.

Uddannelsesstedet skal sikre rammer, faciliteter, økonomisk og administrativ bistand, der understøtter rammerne for et socialt og fællesskabsorienteret studiemiljø blandt de studerende. Det tæller blandt andet foreningslokaler.

Uddannelsesstedet skal have udarbejdet retningslinjer for mobning og chikane, samt tydeliggjort hvor den studerende kan henvende sig i tilfældet af dette.

Det er uddannelsens ansvar at tilbyde studievejledning til alle studerende, samt uddannelsens ansvar at studerende med særlige behov, herunder psykiske og sociale problemer, har et sted hvor den studerende kan henvende sig, eller den studerende kan henvises videre til et sted, hvor relevant vejledning kan ske. Studerende som oplever psykiske problemer, som påvirker deres indsats på studiet, bør tilbydes gratis psykologhjælp.

De studerende skal inddrages i og have medbestemmelse på uddannelsesstedet, og da flere professionsuddannelser er placeret på campus, er det centralt, at studerende inddrages i spørgsmål om studiemiljø, især forhold vedrørende sikkerhed, sundhed og trivsel, i relevante udvalg herunder fælles campus organer og ligeledes uddannelsernes lokale organer.

Undervisningsmiljøvurderinger skal være offentligt tilgængelige for de studerende, og de bør blive drøftet i relevante udvalg, hvor der sidder studenterrepræsentanter som beskæftiger sig med studiemiljø.

Finansiering af uddannelsen

Vores uddannelser er underfinansierede. Uddannelsesinstitutionerne flytter rundt på pengene for at lappe hullerne, centraliserer alt det, de kan, og slår uddannelsessteder sammen på campus. Der kommer flere og flere studerende i undervisningslokalerne og færre og færre konfrontationstimer. Samtidig bliver der færre uddannelsessteder med større afstand imellem. Alt sammen på grund af besparelser på uddannelse. Det er i høj grad sket gennem taxametersystemet og markedsførelsen

af uddannelsessystemet. Uddannelser er ikke en forretning, som skal sælge produkter. Måden, vi finansierer vores uddannelser på, skal højne kvaliteten og ikke fokusere på kvantitet. Det skal være gratis at tage en uddannelse. Derfor skal der ikke være nogen form for egenbetaling til bøger, kopier, praktik, studieture og feltbesøg.

Vilkår for studerende

Som studerende er vores vigtigste prioritet at tage en uddannelse. Det er useriøst at have et SU-system, hvor studerende skal arbejde ved siden af sit fuldtidsstudie. SU'en skal kunne dække studerendes faste udgifter til blandt andet bolig, licens, mad, tøj og transport. Så længe der er egenbetaling på vores uddannelser, skal SU'en også kunne dække udgifter til bøger, kopier og studieture og lignende. Der skal tages hensyn til studerende, der har særlige udgifter, for eksempel studerende med børn og studerende med handicap. SU'en skal som minimum følge den almindelige løn- og prisregulering, så den ikke udhules over tid. Der skal være nok studieboliger i alle uddannelsesbyer, som skal have en husleje, der matcher en SU-indkomst. I den videre byplanlægning i studiebyerne skal billige boliger prioriteres højt, så studerende og andre lavtlønnede grupper sikres adgang til boligmassen.

Fællesskab skaber styrke

SDS er en del af to af de stærkeste bevægelser i Danmark, Elev- og studenterbevægelsen og fagbevægelsen. Vi er en del af Elev- og studenterbevægelsen, fordi vi som elever og studerende deler nogle særlige og fælles interesser på uddannelsesområdet, som vi står stærkere om sammen. Vi er solidariske med hinanden og vil aldrig gå imod andre studieorganisationer for selv at få nogle bedre forhold eller vinde en sag. Vi er et fællesskab, som sammen kæmper for de bedste studievilkår og uddannelser for alle elever og studerende i Danmark. Vi er en del af Dansk Socialrådgiverforening og har et tæt samarbejde med dem. Som kommende socialrådgivere har vi et stærkt interessefællesskab med vores fremtidige fagfæller. Både i forhold til det arbejdsmarked vi kommer ud på som dimittender, og det velfærdssamfund vi kommer til at arbejde i. Vi er en del af historien om, hvordan fagbevægelsen har tilkæmpet sig de forhold og rettigheder, vi i dag har som lønmodtagere. De traditionelle værdier omkring frihed, lighed og solidaritet er en arv, som vi på en gang vil bevare og nytænke. Vi vil det faglige fællesskab.

Sammenslutningen af Danske socialrådgiverstuderende

SDS er en organisation, der lægger vægt på åbenhed, nærhed, indflydelse og forandring. Vi arbejder for at inkludere alle medlemmer i vores arbejde samt give dem indflydelse i organisationen.

Lokalafdelingerne er grundstenen i organisationen, vi prioriterer derfor at have stærke lokalafdelinger på alle socialrådgiveruddannelser.

Organiseringen af vores medlemmer skal ske nedefra og op. Kun sådan kan vi skabe forandring og bevægelse til handling for den bedste socialrådgiveruddannelse. Stærke lokalafdelinger er også udgangspunktet for, at vi som organisation er synlig på alle uddannelsessteder. Den lokale forankring danner en fysisk platform, som giver det enkelte medlem mulighed for at tage aktiv del i arbejdet og få ejerskab over vores organisation og vores værdier. Det er vigtigt, at aktive fra alle uddannelsessteder bliver repræsenteret op igennem organisationen, således at alle studerende har en stemme og kan blive hørt. Vores organisation er demokratisk opbygget lokalt, regionalt og nationalt, og gennemsigtighed er en forudsætning for vores politiske arbejde.

SDS er en organisation, der handler ud fra vores værdier og tager aktiv del i både uddannelsesfaglige og studiepolitiske dagsordner. Vi er en dynamisk organisation. Vi tilpasser os medlemmernes krav og behov, men vi går ikke på kompromis med de studerendes vilkår og uddannelsens kvalitet. Hver dag deltager vi aktivt og engageret i forbedringen af socialrådgiveruddannelsen. Engagement er kernen i vores organisation, vi brænder for vores fag, og vil kæmpe for den bedste uddannelse!

Sidst revideret på SDS årsmøde d. 12.-14. november 2021